

Martina Venc Matusínská vystudovala ostravskou konzervatoř a brněnskou JAMU. Od roku 1991 je sóloflétnistkou Filharmonie Brno. Vedle orchestrální činnosti se věnuje také komorní hře, spolupracuje s řadou českých komorních těles a je členkou Brněnského rozhlasového orchestru lidových nástrojů. Vystupovala na mnoha mezinárodních hudebních festivalech. Koncertovala nejen na evropských pódii, ale například i v Japonsku, Uruguayi, Argentíně, Jižní Koreji, Jižní Americe, Ománu, Austrálii či na Novém Zélandu. Jako sólistka provedla a má v repertoáru řadu významných flétnových děl barokních, klasičtých a děl mistrů 20. století. Věnuje se také pedagogické činnosti.

Lukáš Polák vystudoval brněnskou konzervatoř a AMU v Praze. Absolvoval stáž na pařížské Conservatoire national supérieur de musique et de danse u Jean-Marie Gamarda a mistrovské kurzy u Daniila Šafraňa a Jiřího Bárty. Sólóvě vystupuje s Plzeňskou filharmonií, Filharmonií Hradec Králové, Talichovým komorním orchestrem a Moravským komorním orchestrem. Se Škampovým kvartetem absolvoval koncerty na nejprestižnějších světových pódii. Natočil několik CD s komorní hudbou pro společnosti Supraphon, Champs Hill Records, Wigmorehall Live, Radioservis a další. Působil jako hráč Českého národního symfonického orchestru a koncertní mistr orchestru opery Janáčkova divadla v Brně, v současné době je koncertním mistrem Filharmonie Brno.

Patrik Červák je dirigent, klavírista a muzikolog, absolvent FF Masarykovy univerzity (hudební věda) a JAMU (dirigování orchestru). Jako dirigent spolupracuje s Jihočeskou filharmonií, Filharmonií Brno, vystoupil s Moravskou filharmonií Olomouc či Ensemble Opera Diversa, byl asistentem dirigenta v Národním divadle Brno při nastudování opery *Ferda Mravenec* či tří soudobých oper uvedených na festivalu Janáček Brno. Zúčastnil se dirigentských kurzů a masterclass pod vedením Tomáše Netopila, Marka Stringera, Dennise Russella Daviese či Tomáše Hanuse.

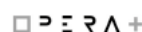
Lucie Hradilová pochází z Chrudimi. Vystudovala muzikologii a bohemistiku na FF UP v Olomouci a působila nejprve jako pedagožka na ZŠ Waldorfské v Pardubicích. Absolvovala řadu muzikoterapeutických seminářů (MŠMT), pěveckých workshopů, profesionální výcvik v metodě traumaterapeutické péče (Hlubinná přestrukturace) a kurzy tvůrčího psaní. V současnosti působí jako hudební dramaturgyně, autorka pořadů, moderátorka přenosů koncertů v Českém rozhlase v Praze, od ledna 2025 se také věnuje dramaturgii Symfonického orchestru Českého rozhlasu.

Dominika Kvardová vystudovala brněnskou konzervatoř ve třídě Alžběty Horské. Svá studia na konzervatoři zakončila v dubnu 2019 Mozartovým *Koncertem pro flétnu, harfu a orchestr*. Dlouhodobě spolupracuje s operním oddělením JAMU, brněnským komorním souborem Ensemble Opera Diversa nebo BCO (Brno Contemporary Orchestra). Od roku 2021 do roku 2025 byla členkou Národního divadla Brno. Lektorování jógy se věnuje už více než 10 let. Je absol-

ventkou kurzů hatha jógy (MŠMT 150) nebo RYT 200. Od roku 2022 působí jako lektorka v brněnském studiu Yoga Garden, kde příležitostně propojuje jógový svět s hudbou.

Lucie Tomanová se věnuje józe více než 15 let. Před 5 lety dokončila pětiletý kurz Jógové terapie na České Akademii jógy UK v Praze. V průběhu tohoto studia se začala více zajímat o filosofii jógy, která ji dovedla k praxi koncentračních a meditačních technik, kterým se v současnosti věnuje více intenzivně a vede i takto zaměřené lekce. Pravidelně jezdí do Indie, kde se snaží prohloubit svou vlastní praxi. Momentálně také studuje další kurz jógové terapie u Svastha Yoga.

Za podporu a spolupráci děkujeme

Zveme vás na

VELIKONOČNÍ FESTIVAL DUCHOVNÍ HUDBY NE 13. 4. – NE 27. 4. 2025

Smíření

Velikonoční festival duchovní hudby doprovází své posluchače během Svatého a Velikonočního týdne. Opět zahrnuje repertoár od středověkého chorálu až po současnost, opět putuje po brněnských chrámech, ale nejen po nich. Poprvé v Brně zaznějí slavné *Janovy pašije* Arvo Pärta, jazzová *Velikonoční suita* Oscara Petersona, barokní oratorium Marc'Antonia Zianiho a renesanční nešpory Diega Ortize. Temné hodiny festivalu výjimečně opouštějí tradiční prostory kostela u jezuitů a prostřednictvím různých podob středověkého chorálu prozkoumají prostory unikátních brněnských vodojemů.

Filharmonie Brno, příspěvková organizace

Komenského náměstí 534/8, 602 00 Brno, ☎ +420 539 092 801
www.filharmonie-brno.cz, www.salprobrno.cz

Jihomoravský kraj

Statutární město Brno finančně podporuje Filharmonii Brno. Vybrané koncerty se konají za finanční podpory Jihomoravského kraje a Ministerstva kultury ČR.

69.
koncertní
sezona
2024
2025

Mozartův efekt
6. mimořádný koncert
Besední dům
6|3|2025

Filharmonie
Brno Philharmonic

lektorky **Dominika Kvardová, Lucie Tomanová**
a **Lucie Hradilová**

přestávka

WOLFGANG AMADEUS MOZART

Tři německé tance KV 605 I 7'

Německý tanec č. 1 D dur

Německý tanec č. 2 G dur

Německý tanec č. 3 C dur (s triem „Jízda na saních“ a kodou)

JOSEF MYSLIVEČEK

Flétnový koncert D dur (2. věta – Andante mezza voce) I 7'

JOSEPH HAYDN

Violoncellový koncert č. 1 C dur Hob. VIIb/1 I 24'

1. Moderato

2. Adagio

3. Allegro molto

EDMUND ANGERER

Dětská symfonie I 10'

1. Allegro

2. Menuetto

3. Allegro

Martina Venc Matušinská flétna

Lukáš Polák violoncello

Filharmonie Brno

dirigent **Patrik Červák**

slovem provází **Lucie Hradilová**

Blahodárné účinky hudby na lidskou duši, tělo i jejich vitalitu zažívají lidé už od pradávna. Dnešní doba se je snaží v rámci oboru muzikoterapie popsat, prozkoumat, nalézat a vypracovat léčebné techniky a postupy, které pak aplikuje v praxi. A to jak v oblasti samotné prevence, tak i léčby. Dnešní prožitkový večer vám přinese neobyčejné propojení jógových dechových technik s muzikoterapií a poslechem hudby.

S lektorkami jógy Dominikou Kvardovou a Lucií Tomanovou společně prožijeme počáteční ticho a obrácení pozornosti do svého nitra. Zvuk tibetských mís bude doprovázet naši práci s dechem – vědomý výdech a nádech. Zvukohry pak uvedou a doprovodí řízenou pránájámu (tj. ovládnání dechu; jógové techniky, které nás energetizují). Poté se za doprovodu harfy (Dominika Kvardová) vrátíme k vědomému neřízenému nádechu a výdechu. Úvodní prožitkový blok zakončí Lucie Hradilová – za tónů harfy vás provede řízenou hudební imaginací, jednou z muzikoterapeutických technik. Celou tuto prožitkovou část si potom můžeme o přestávce nebo i doma pro sebe zreflektovat následujícími otázkami:

- Co jsem procítil/a při dechových cvičeních? Jak se mi dařilo je provádět? Pomohla mi uvolnit se, dostat do stavu relaxace, vědomě procítovat dech?
- Co jsem pocítil/a při řízené hudební imaginaci? Dokázal/a jsem se ve fantazii naladit na její téma? Podařilo se mi se spojit se svým dítětem v bříšku nebo se svým vnitřním dítětem? Jak vypadalo? Jak se tvářilo? Co pocítil/a? Sdělovalo mi něco? A pokud ano, o čem mi povídalo?

Tři německé tance KV 605 napsal **Wolfgang Amadeus Mozart** (1756–1791) v únoru 1791, když zastával funkci císařského komorního skladatele ve Vídni. Jednou z jeho důležitých povinností bylo komponovat hudbu pro dvorské plesy a taneční setkání ve Veřejném tanečním sále (Redoutensaal). Mozart sám byl vášnivý tanečník a složil celou řadu tanců. *Tři německé tance* patří k předposlední sadě, kterou složil v samém závěru života. Každý z těchto tanců má jinou atmosféru a také svoji vlastní instrumentaci. První tanec zní slavnostně, v houslových partech a trubkách se objevují malé fanfáry a housle také podtrhují bohatou strukturu tohoto krátkého díla. Druhý tanec přináší hlavní melodii v houslích. Ta se opakuje s různou dynamikou a přechází do dřevěných dechových nástrojů. Následující fráze má pak roztačený valčíkový charakter. Třetí tanec začíná také hudbou připomínající fanfáry. Jeho struktura je velmi jasná a střídají se tu fráze ve smyčcích a dechových nástrojích. Na úvodní fanfáry navazuje líbezná melodie, kterou zdobí zvuk rolniček. Ta se pak vrací i v závěru tance. Svou náladou připomíná jízdu na saních v zimě, a tanec proto dostal i takovýto titul – *Jízda na saních*.

Při poslechu těchto Mozartových tanců můžeme nechat svou fantazii naplno rozběhnout a po doznění si uvědomit, jaké obrazy nám tato hudba pomohla v naší mysli vytvořit. Muzikoterapeutická technika, která pracuje s volnou fantazií posluchače, se nazývá neřízená hudební imaginace.

Druhou skladbou, kterou si dnes vyslechneme, je **Flétnový koncert D dur** od Mozartova současníka a přítele **Josefa Myslivečka** (1737–1781). Flétnistka **Martina Venc Matušinská** z něj za doprovodu hráčů Filharmonie Brno přednese 2. větu – *Andante mezza voce*. Skladba nemá v rukopisu uvedenou dataci, znovu ji objevil v roce

1943 český muzikolog a flétnista Milan Muclinger, a to v univerzitní knihovně v polské Wroclawi pod signaturou „Music Ha 15“. Myslivečkovu autorství vyvodil ze zkomoleného jména „Meslevezek“, uvedeného ve flétnovém partu.

Při poslechu pomalé věty z tohoto flétnového koncertu můžeme opět využít neřízenou hudební imaginaci a po doznění si uvědomit, jaké obrazy nám flétnové *Andante* přineslo. Dále také můžeme využít práce s dechem, kterou jsme si vyzkoušeli a zažili v úvodní části večera, a pozorovat, jak nám flétnová melodie pomůže náš dech zklidnit, prohloubit atp.

Třetí skladbou večera bude **Violoncellový koncert č. 1 C dur** Hob.: VIIb/1 od **Josepha Haydna** (1732–1809). Skladatel ho pravděpodobně napsal v letech 1761–1765, a to pro svého přítele Josepha Franze Weigla, tehdy prvního violoncellistu v kapele knížete Esterházyho. Dílo bylo dlouho považováno za ztracené, zmínka o něm byla v Haydnově katalogu děl. V roce 1961 objevil v pražském Národním muzeu hudební badatel Oldřich Pulkert přepis jeho partů. Ačkoli tento koncert vznikl v období hudebního klasicismu, můžeme v něm najít i prvky pozdního baroka. Například sólové violoncello si vybírá některá témata z orchestrálního úvodu a hraje vlastně témata vedlejší. Dále se např. střídají fráze, kdy hraje celý orchestr s frázemi čistě sólovými. Dnes tato skladba tvoří oblíbenou část základního repertoáru violoncellistů a uslyšíme ji v podání Lukáše Poláka.

Zkusme se během poslechu této třívěté skladby postupně zaměřit na následující: Co nám připomíná zvuk sólového violoncella? Jaký nám vypráví v průběhu skladby příběh? Co si ve své fantazii přitom představujeme? Vybavíme si např. příběh nějakého konkrétního člověka, lidí, nebo nějakou známou či neznámou krajinu? Anebo něco ještě úplně jiného? Zkusme dát tomu svému fantazijnímu příběhu název. Jak je to se zvukem orchestru? Co nám připomíná? Vytváří jen pozadí příběhu, rámuje fantazijní příběh, anebo i vystoupí do popředí a přináší nějaké myšlenky, evokuje nám nějaké obrazy?

Poslední skladbou večera je **Dětská symfonie** rakouského skladatele, sbormistra, varhaníka, učitele hudby a kněze **Edmunda Angerera** (1740–1794). Dříve bylo její autorství připisováno Josephu Haydnovi, Michaelu Haydnovi, Leopoldu Mozartovi, Wolfgangu Amadeu Mozartovi anebo Johannu Rainprechterovi. Dochovala se také pod názvy *Berchtoldsgaden Musick* anebo *Sinphonia Berchtoldgadenensis*. Datuje se do období kolem roku 1770 a patří k řadě anonymních skladeb, v nichž se při hře uplatňovaly dětské hračky, které napodobovaly zpěv různých ptáčků (kukačka, slavík, křepelka...). V té době se v oblasti Berchtesgadenu vyrábělo velké množství dětských hudebních hraček, které obchodníci distribuovali po celé Evropě. Nechejme se tedy překvapit, na jaké nástroje toto dílo zahrájí hráči Filharmonie Brno pod taktovkou dirigenta Patrika Červáka.

Svízná třívětá *Dětská symfonie* nás může při poslechu přenést do krajiny dětství a svým vtipem a radostnou náladou připomenout základní dětské vlastnosti i kvality tzv. vnitřního dítěte: radost, tvořivost, zvědavost, princip zrcadlení (nápodoby), lehkost, humor, pocit štěstí ad.

Lucie Hradilová